TÜRKİYE'NİN KÜRESEL GURURU:

DENİZ TAŞIMACILIĞI VE GEMİ İNŞA SEKTÖRÜ

TOBB DENİZ TİCARET ODALARI KONSEYİ TOPLANTISI'NDA KONUŞAN TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU, **DENİZ TAŞIMACILIĞI VE GEMİ İNŞA SEKTÖRLERİNİN, GÖSTERDİKLERİ BAŞARILARLA,** TÜRKİYE'NİN KÜRESEL REKABETTEKİ GURURU OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Deniz Ticaret Odaları Konsey üyeleriyle günün anısına aile fotoğrafı çekildi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İMEAK Deniz Ticaret Odaları (DTO) Konseyi Toplantısı, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan ile Konsey üyelerinin katılımıyla TOBB Birlik Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Hisarcıklıoğlu toplantının açılışında yaptığı konuşmada, denizcilik sektörünün Türkiye'nin yıldız sektörlerinden biri olduğunu söyledi. Gemi inşa sanayinin dünyada tanınan marka haline geldiğini belirten Hisarcıklıoğlu, her türlü gemiyi anahtar teslim yapacak durumda olduklarını ifade ederek, şöyle konuştu:

"2003 öncesinde belli bir bölgeye sıkışan tersanelerimiz, doğru yatırım teşvikleriyle, Hopa'dan İskenderun'a kadar tüm kıyılarımıza yayıldı. 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat olmak üzere, 1 trilyon doların üzerinde dış ticaret hacmi hedefliyoruz. O halde, hem gemi inşa sanayimizi, hem deniz taşımacılığını hem de limanlarımızı daha fazla geliştirmeye ve büyütmeye ihtiyacımız var.

Aynı zamanda hem gemi inşa sanayimizi, hem deniz taşımacılığını hem de liman yatırımlarını eş güdüm içinde destekleyerek büyütmeliyiz. Zira sadece Avrupa Birliği (AB) üyesi devletler değil, asıl rakibimiz konumundaki Çin, Kore Brezilya, Hindistan ve Rusya da, gemi inşa sanayine doğrudan ya da dolaylı destekler geliştirdi.

İtalya ile Çin arasında en büyük ekonomiyiz, sanayi malı tedarikçisiyiz, ticaret yolları üzerindeyiz. Fakat ekonomik büyüklüğü bizimle hemen hemen aynı olan, ama kıyı şeridi bizimkinin 15'te biri olan Hollanda, bizden daha fazla yükleme-boşaltma işlemi gerçekleştiriyor. Bugün deniz ticaret filomuz 10 milyon

"407 MİLYAR DIŞ TİCARET HACMİNİN %57'Sİ DENİZ YOLUYLA TAŞINMAKTADIR. BUNUN NAVLUN BEDELİ YAKLAŞIK OLARAK 12 MİLYAR DOLAR, BUNUN SADECE %12'SİNİ TÜRK FİLOSUYLA TAŞIYORUZ."

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU

"TÜRKİYE, ÖNÜMÜZDEKİ 10 YIL İÇİNDE, SADECE KENDİ İHTİYAÇLARINI, TAŞIMALARINI DEĞİL, BÖLGESİNDEKİ DİĞER ÜLKELERİN DE İHTİYAÇLARINI KARŞILAYABİLECEK BİR DENİZCİLİK VE LİMAN İŞLETMECİLİĞİ ANLAYIŞI GELİŞTİRMEK DURUMUNDA."

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU

ton Türk bayraklı, 32 milyon ton Türk sahipli filodan oluşmakta. Maalesef şu anda henüz daha istediğimiz noktada değiliz ve ciddi bir navlun açığını bu yüzden veriyoruz.

407 milyar dış ticaret hacminin %57'si deniz yoluyla taşınmaktadır. Bunun navlun bedeli yaklaşık olarak 12 milyar dolardır. Bununsa sadece %12'sini Türk filosuyla taşıyoruz. Dolayısıyla sadece deniz taşımacılığından yıllık 8 milyar dolar civarında bir dış açığımız doğuyor.

Bu rakamları 2023'e taşıdığımızda, dış ticaret mallarının taşımacılığında deniz yolunun payı yaklaşık %65-70 oranına çıkacak. 1,2 trilyon dolarlık dış ticaret hacmimiz olacağı düşünüldüğünde, bugünkü oranlarla deniz taşımacılığından ortaya çıkan açık 30 milyar doların üzerine çıkacaktır. Buna şimdiden tedbir alıp, deniz filomuzu güçlendirmemiz gerekiyor."

"TERSANELERİMİZİ GÜÇLENDİRMELİYİZ"

Öte yandan tersanelerin %80'inin servis tabir edilen tamir bakım alanı olarak çalıştığını dile getiren Hisarcıklıoğlu, "%5'i askeri gemi, %15'i ise özel gemi inşa sanayine yönelik çalışıyor. Gemi inşa sektöründe,

TOBB Başkan Yardımcısı ve İMEAK DTO Meclis Üyesi Halim Mete, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı Feridun Bilgin, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, İMEAK DTO Yönetim Kurulu Başkanı Sefer Kalkavan, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Özkan Poyraz ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Memiş Kütükçü.

tek bir askeri geminin yerli olarak inşa edilmesinden devletin sağladığı tasarruf 300 milyon eurodur. Dolayısıyla, gemi filosunu geliştirmenin yolu, önce tersanelerimizi güçlendirmekten geçiyor" dedi.

Bir diğer konunun da marinalarla ilgili olduğunu ifade eden Hisarcıklıoğlu, aynı coğrafya içindeki İtalya'da 380 marina, 180 bin bağlama kapasitesi, İspanya'da 360 marina 130 bin bağlama kapasitesi, Fransa'da 255 marina, 227 bin bağlama kapasitesi bulunduğunu belirtti. "Bizim toplam 46 belgeli marinamız bulunuyor. Belediye yat çek yerleri koyduğumuz da toplam marina sayımız 69'a ulaşıyor. Demek ki bu alanda da gidecek daha çok mesafe ve potansiyel bulunuyor" diyen Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin, önümüzdeki 10 yıl içinde, sadece kendi ihtiyaç ve taşımalarını değil, bölgesindeki diğer ülkelerin de ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir denizcilik ile liman işletmeciliği anlayışı geliştirmek durumunda olduğunu söyledi.

DÜNYA EKONOMİSİNDE DURUM

2015 yılının tüm dünya için, tedbirli ve temkinli olunması gereken, bir sene olacağını ifade eden Hisarcıklıoğlu şunları söyledi:

"Bu konuda en geniş çalışmaları yapan IMF, tahminlerini güncelledi. 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin küresel büyüme beklentisini aşağı yönlü revize etti. Buna göre, bu yılki küresel büyüme beklentisi %3,8'den %3,5'e çekildi. Gelecek yıla yönelik tahmin de %4'ten 3,7'ye geriledi. Aşağı yönlü bu revizyon, Euro Bölgesi, Japonya, Çin ve Rusya ekonomilerindeki zayıflıklardan kaynaklanıyor.

Eylül ayından bu yana %50 gerileyen petrol fiyatları, petrol ihracatçısı ülkelerin ekonomilerini olumsuz etkilemesine rağmen, Türkiye dâhil pek çok ülkeye olumlu yansıdı. Bununla birlikte petrol fiyatlarının azalması, petrole yönelik yatırımları da azaltacak. Dolayısıyla düşecek üretim kapasitesine bağlı olarak, birkaç yıl içinde petrol fiyatlarının yeniden yükselmesi sürpriz olmamalı.

Türkiye, düşen petrol fiyatlarından şu ana kadar çoğunlukla olumlu etkilendi. Cari açık, enflasyon ve faizler düştü. Ama burada dikkatli olmamız gerekiyor. Dünyada toplam ihracatın en az üçte ikisi ham petrolden oluşan 23 ülke var. Türkiye bu 23 ülkeye 60 milyar dolar civarında ihracat yapıyor. Düşen petrol bir taraftan ithalat faturamızı azaltırken, petrol ihraç eden ülkelerin azalan geliri, daha az ithalat, yatırım, turizm şeklinde olumsuz etkilere de yol açabilecek.

Dolayısıyla beklenmedik bir piyango gibi gelen petrol fiyatındaki bu düşüşün getirdiği fırsat penceresini, yapısal reformlara yeniden odaklanarak kullanmalıyız. Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun açıkladığı yapısal dönüşüm paketleri, bu açıdan çok önemli. TOBB olarak biz de bunları destekliyoruz. Türkiye, ekonomideki yapısal dönüşümü gerçekleştirirse, orta gelir tuzağını aşar ve gelişmiş ülkeler arasında yer alma hedefine ulaşır."

KONSEY TOPLANTISINDAN ÇIKAN SONUÇLAR

TOBB İMEAK Deniz Ticaret Odaları Konsey Toplantısı'nda aşağıdaki konularda çalışma yapılması kararlaştırıldı:

- Türk bayrağından yabancı bayrağa kaçış önlenmeli.
- Türk bayraklı gemilerin taşıma payı arttırılarak navlundan kaynaklanan cari açığın aşağıya çekilmesi sağlanmalı.
- Eximbank'ın liman, gemi inşa ve taşımacılıktaki etkinliği artırılmalı.
- Yolcu taşımacılığında mali sorumluluk sigorta teminat ve primleri sektörlere uygun hale getirilmeli.
- Denizcilik eğitiminde kullanılmak üzere staj gemisi uygulaması devreye sokularak desteklenmeli.
- Koy ve kıyılarımızın korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla Deniz Ticaret odalarıyla işbirliği yapılmalı.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI ELVAN:

"EKONOMİK ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ KOSTERLERİ HİZMETTEN ÇEKECEĞİZ"

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, ekonomik ömrünü tamamlayan kosterleri, birebir hurda teşviki vererek hizmetten çekeceklerini belirterek, **"Yasal düzenlemeyi yapar yapmaz döner sermayedeki kaynağımızı kullanarak filomuzu yenileme imkânına kavuşacağız"** dedi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirilen TOBB İMEAK DTO Konseyi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin her şeyden önce bir deniz ülkesi olduğunu vurguladı. Bakan Elvan, "Ülke ekonomisi, dünya ticaretinden pay alma, bölgesel ve küresel rekabette yerimizi tahkim etme ve güçlendirme söz konusu olduğunda, alabildiğine gerçekçi olmak durumundayız" dedi.

Tersaneciliğin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin yapılması ve kara sularının emniyetli hale getirilmesinin önemine dikkat çeken Bakan Elvan, ülkenin deniz ticaret filosunun güçlendirilmesi ve deniz ticaretinin artırılmasının da en az bunun kadar önemli olduğunu söyledi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı Feridun Bilgin, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan.

Deniz taşımacılığı, liman ve gemi inşaat sektörlerini esas alan birçok toplantı ile çalıştay düzenlediklerini anımsatan Bakan Elvan, "Denizcilik sektörünün yüksek yerli katma değerli olmasıyla Türkiye'nin cari açığını azaltmada etkili bir sektör olduğu vurgusundan yola çıktık. Türkiye'nin dış ticaretine konu olan yüklerin mal değeri olarak %55'lik kısmı deniz yoluyla taşınıyor" ifadesini kullandı.

"YILLIK 7,9 MİLYAR DOLAR NAVLUN AÇIĞI VERDİĞİMİZİ ORTAYA KOYDUK"

Bakanlık olarak teknik ve analitik çalışma gerçekleştirdiklerini anlatan Bakan Elvan, şöyle konuştu: "Çalışmamız sonunda 2013 yılı kesinleşmiş verilerden hareketle kurduğumuz modelle yıllık 7,9 milyar dolar navlun açığı verdiğimizi ortaya koyduk. 7,9 milyar dolar yabancı gemilere ödediğimiz navlun miktarı-

nın azaltılması bu navlunun Türk sahipli veya Türk bayraklı gemilere ödenmesi için başlangıçta temel iki destek planlama çıktı. Bunlar ürün olarak ihracata yönelik yeni gemi inşasının teminat sorununu Kredi Garanti Fonu (KGF) kullanılarak çözümü. İkincisi ise yaşlı koster filomuzu burada teşviki sağlamak suretiyle yenilemektir. KGF teminatının sağlanması için yaptığımız çalışmalar Hazine Müsteşarlığı'nın vermiş olduğu destekle son haline getirilmiştir. Bu kapsamda KGF 1 milyar liralık ilave teminat imkânı verilecektir. Teminat değerinin 5 milyar lirayı bulması beklenmektedir. Planlanan yatırımı düşündüğümüzde veya inşa edilecek olan toplam gemiler için kullanılacak kaynak miktarına baktığımızda ise bu sağlamış olduğunuz 5 milyar liraya ilave olarak 6 milyarlık bir yatırımın gerçekleşmesi söz konusu olacak. Öncelikli olarak ele alınması gereken konulardan biri olduğu yönündeki talebinizi değerlendirerek bu çerçevede sonlandırdık."

Tersanelerde ürün olarak ihracata yönelik inşa edilecek gemilerin tanımının genişletildiğini dile getiren Bakan Elvan, "Yeni nesil gemiler, platformlar, destek gemileri KGF teminatına

Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, "Yeni nesil gemiler, platformlar, destek gemileri KGF teminatına öncelikli olarak alınacaktır" dedi.

öncelikli olarak alınacaktır. Desteklenmesi gereken bir başka alt sektöründe Akdeniz'deki filo hâkimiyetimizi devam ettirmek üzere koster inşası ve işletmeciliği olduğunu öngörüyoruz. Bu kapsamda daha önce kara taşıma araçlarında yaptığımız gibi ekonomik ömrünü tamamlamış kosterleri, birebir hurda teşviki vermek suretiyle hizmetten çekeceğiz. Bununla ilgili kararımızı aldık. Yasal düzenlemeyle ilgili çalışmalar tamamlandı. Hurda bedeli ve teşvik miktarının %10-15'lik proje yatırımına yönlendirilmesi, %10-15 öz sermaye ve gemi ipoteği karşılığında, %70 banka kredisiyle koster filomuzu yenileyebilecek bir modeli sizlerle paylaşıyoruz. Yasal düzenlemeyi yapar yapmaz döner sermayedeki kaynağımızı kullanarak filomuzu yenileme imkânına kavuşacağız" diye konuştu.

BAKAN ELVAN'DAN DENİZCİLİK SEKTÖRÜNE **ÇİFTE MÜJDE**

TOBB İMEAK Deniz Ticaret Odaları Konsey Toplantısı'na katılan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan'dan sektöre iki önemli müjde geldi. Ekonomik ömrünü tamamlayan kosterler yeni bir finansman modeli çerçevesinde hurda teşvikiyle hizmetten çekilirken, gemi inşasındaki teminat sorunu için de Kredi Garanti Fonu (KGF) devreye girecek.

Bakan Elvan konuya ilişkin şunları söyledi:

"Yabancı gemilere ödediğimiz navlun miktarının azaltılması ve bu navlunun Türk sahipli veya Türk bayraklı gemilere ödenmesi için planlarımız var. Birincisi, yaşlı koster filomuzu hurda teşviki sağlamak suretiyle yenilemek.

İkincisi de, ürün olarak ihracata yönelik yeni gemi inşasının teminat sorununu KGF kullanılarak çözmek. Bu kapsamda KGF milyar liralık ilave teminat imkânı verecek. Teminatta 5 kat kaldıraç kullanılabilecek olduğundan, toplam kredi teminat değerinin 6 milyar lirayı bulması bekleniyor."

HİSARCIKLIOĞLU'NDAN ELVAN VE BABACAN'A TEŞEKKÜR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu da Türk iş dünyası ve denizcilik sektörü adına söz konusu müjdeler için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan ile Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'a teşekkür etti. Bakan Elvan'ın planlamacı kökeni sayesinde kalkınmada kamu-özel sektör istişaresi ile ortak akıl oluşturulmasına çok önem verdiğini ve iş dünyası olarak bu yaklaşımı çok önemsediklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, Babacan'ın da denizcilikle ilgili bu güzel gelişmelerin ortaya çıkarılması sürecinde büyük emeği olduğunu belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Her

zaman özel sektörün yanında olan ve sorunlarının çözümü için çaba gösteren Bakan Elvan ile Babacan'ın vizyonuna ve emeklerine sağlık diyorum. Hepimiz daha güçlü bir ekonomi, daha güçlü bir Türkiye'nin peşindeyiz"dedi.